

Herman Johansson

1875 – 1934

Barnbarnet Ylva Tejne berättar i mars 2016 om sin farfar:

Herman föddes 20 december 1875 i Stoby församling vid Hässleholm i Skåne. Pappan var skräddare Per Johansson och mamma Hanna Persdotter.

Herman hade nio syskon, varav fyra dog i unga år. Familjen flyttade till Kristianstad och 20 år gammal flyttade Herman hemifrån, till Helsingborg. Herman fick jobb som fotobiträde. Sedan flyttade han till Lidköping.

Han fick jobb hos fotografen Gustav Hagman. Kort därefter fick han jobb hos hovfotografen Karl Werner Lindhe. De var fyra som jobbade som fotobiträden. Där träffade han Anna Charlotta som var hushållerska till Karl Werner Lindhe och kärlek uppstod.

Anna flyttade till fröken Gerda Augusta Natt och Dag och kapten Åke Ersson Natt och Dag i Skövde.

Herman och Anna gifte sig 16 juni 1906. Den 10 april 1907 etablerade Herman sin fotoateljé i Axvalla hed, han hade då utbildat sig till fotograf, och fotograferade bland annat militärer.

De fick barnen Jalla, Judit, Jenny och John. Familjen flyttade in i prästgården Willan.

År 1916 flyttar de till Vänersborg där Herman fick ett nytt jobb som fotograf men Herman ville äga en fotoateljé, så ett halvår senare flyttar de till Järnvägsgratan 4 (kvarter no.228 kallad Sveahuset) i Sala.

I Sala övertog Herman en ateljé 1917 av Axel Eriksson på Rådhusgatan 3, han inrättade också filialer i Sättrabrunn och Väster Färnebo. Till filialerna åkte han på sin motorcykel med sidovagn.

Herman var också konstnär och var mycket i Stockholm där han fick inspiration, tillsammans med likasinnade personer.

På helgerna var familjen ofta på utflykt, till Sala Silvergruva och till Måns Ols vårdshus.

Den 4 februari 1934 dog Herman endast 58 år gammal. När farfar dog tog pappa över firman.

Pappa och två av hans systrar, Judit och Jenny fick klart med namnet Tejne, i april 1937. Alla tre arbetade på ateljén. Jenny gifte sig och flyttade. Judit gifte sig aldrig men arbetade kvar tills hon dog 1960.

Thord Norman, barnbarn till Herman Johansson, i september 2017:

Salafotografen Herman Johansson – mångsidig konstnär

Herman Johansson (1874-1934) blev en känd profil i Sala sedan han slagit upp sin fotoateljé vid Sveahuset 1917. Där porträtterades Salas befolkning med konstnärlig blick, en förmåga som förklarar hans mindre kända talang. H Johansson var en icke oäven konstnär.

Hans fritidsmåleri var allsidigt: färgstarka Liljefors- och Zornkopior, stilleben, porträtt etc. När Herman var nöjd med sin duk signerade han med H Johansson, annars blev signaturen ett missnöjt HJ.

Mest nöjd blev han kanske ändå med sina fotografiska bilder, varav bilden på de fyra barnen Jalla, Judith, Jenny och John beskådande solförmörkelsen 1916 belönades med fotografipriser.

Herman Johansson var av skånsk börd, född i Stoby i Norra Skåne av Hanna Persdotter från Verum och skräddaren Per Johansson från Brösarp.

Herman ville bli fotograf. 20 år gammal lämnade han föräldrahemmet i Kristianstad för att bli fotobiträde i Helsingborg. Året därpå fotopraktik i Oskarshamn. Sedan jobb i Landskrona, 1899 till Lidköping där han fick jobb hos fotografen Gustaf Hagman. Därefter anställdes han hos hovfotografen Karl Werner Lindhe där han träffade blivande hustrun Charlotta (Anna) Karlsson, hushållerskan på firman. De gifte sig 1907, födde fyra barn och flyttade därefter in i prästgården Willan i Axvalla där Herman var fotograf. Efter ett kort jobb i Vänersborg 1916 flyttade Herman med familj för gott till Sala 1917.

Hermans fotoateljé drevs vidare av sonen John Tejne.

Mats Tejne, barnbarn till Herman Johansson, i oktober 2018: Herman Johansson är uppväxt i Skåne. Finns i Adolf Fredriks Församling registrerad någon gång mellan 1895-1899 med adress Oxtorget 2. Var då anställd av hovfotografen Karl Werner Lindhe. Han var ett av fyra fotobiträden där. 1900 t.o.m. 1901 finns han skriven i Jakob och Johannes Församling under adress Luntmakargatan 62 3,5 trappor. Flyttade sedan till Lidköping.

Herman Johansson, *Jalla 3 år*, olja 1906, 52 x 38 cm.

Fotografier och urklipp, kommentarer Ylva Tejne:

Här har han trixat: Fem stycken Herman

Herman jobbar som fotobiträde, han är trea från vänster och tittar på en glasplåt.

Han fick andra pris i siluettfoto. Prispengar 10 kr. Bilden tagen 21 augusti 1914.
Farmor med pappa på armen och sedan Jalla, Judit och Jenny.

Från vänster: Farmor, farfar, dottern Judit på farfars axel och dottern Jalla i knä på någon okänd.

Där är både farmor och farfar på målningarna på väggen. Det fanns nog målningar på alla barn där de ligger på ett skinn och här ser man i mitten ett av barnen. De har bara två barn vid den tiden.

Övre målningen, den i mitten, tippar jag är dottern Jalla. Jag har foton på henne så därför är jag ganska säker.

Farfar på ett självporträtt och i verkligheten.

På standaret till höger står det "Långforsens Aborrmätare Klubbs Blåsorkester" och farfars födelsedatum 20/12 1875.

Hermans ateljé. Pappa John är 1år 10 mån, så det är i juli 1915.

Motorcykeln han åkte med.

Ateljén på Rådhusgatan 3 i Sala.

Släkten nere i Gruvan. Pappa John i mitten, farmor Anna till höger.

Tallriken är 20 cm i diameter.

Herman Johansson, oljemålning på duk, 47 x 60 cm.

Det ska vara Kinnekulle i bakgrunden.

Herman Johansson, oljemålning på duk, 69 x 89 cm.

När jag var liten tyckte jag att det var Kristina kyrka i bakgrunden och dammarna.

Herman Johansson, oljemålning på duk, 48 x 66 cm.

Kan det vara Esplanaden?

Herman Johansson, *Haremsdamer*, 120 x 150 cm.

Herman johansson
1875-1934

vänster bild: Herman med sonen John född 1913
se tavlan bakom dem

Farfar Herman lyfter pappa John, pappa är 2-3 månader och han är född september 1913. I bakgrunden syns Haremstavlant, så den är alltså målad före 1913. De här bilderna har jag gjort en kopia på och den sitter på baksidan av tavlan.

Till höger: Farmor Anna med barnen: Jalla, Jenny, John och Judit.

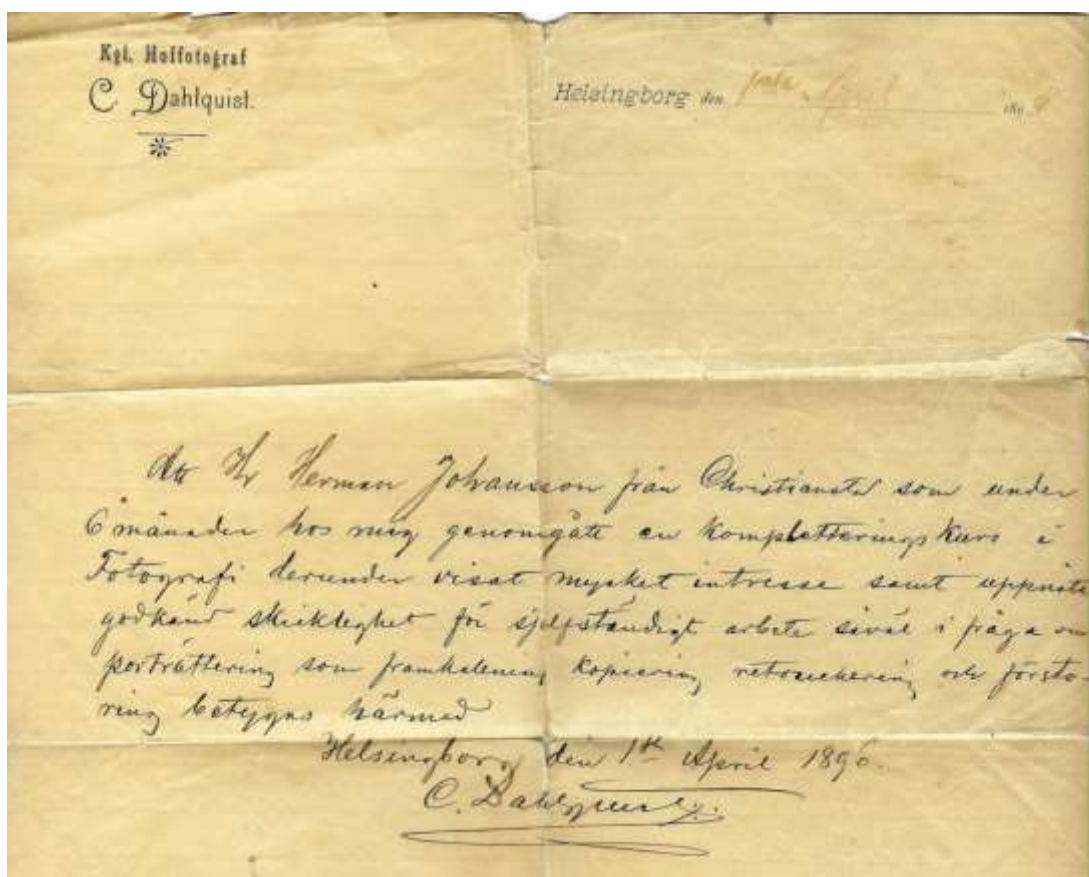

Det här rummet kallades andra mottagningsrummet. I det rummet hade de också ett skrivbord där de gjorde räkenskapen. Tavlorna är farfars målningar. Den största tavlan överst i mitten är idag min, den med kyrkan i bakgrunden.

Tavlan under har Mats. Det är en större fågel, kanske tjäderhöna, som sitter i skogen.

Tavlan bakom huvudet på farfar är en tavla som Peter Tejne har, det är "små jävlarna sparkar fotboll med Fan".

Ylva Tejne

K Ö P E K O N T R A K T.

Jag Axel Ericsson upplåter och försäljer härmed till fotografen H. Johansson från Vänersberg följande lösegendom på nedannämnda villkor:

1:o/ I fastigheten n:r 1 vid Rådhusgatan i Sala stad befintlig, mig tillhörig lösegendom enligt härvid fogad särskild förteckning.

2:o/ En å ofri grund å lantbrukaren Herman Karlssons ägor Sättra brunn i Kila socken uppförd fotografiateljé med däri befintlig, mig tillhörig lösegendom enligt härvid fogad särskild förteckning.

3:o/ En å ofri grund i Berg i Väster Färnebo socken uppförd fotografiateljé med däri befintlig, mig tillhörig lösegendom enligt fogade förteckning.

Köpeskillingen för ovannämnda egendom, som är bestämd till Sjutusenfemhundra /=7.500=/ kronor, erlägges på följande sätt:

Kontant denna dag	Kr. 6.500:-
Kontant den 1 oktober 1917	" 500:-
Kontant den 1 januari 1918	" 500:-

Summa Kr. 7.500:-

Egendomen tillträdes omedelbart i det skick densamma nu befinnes.

Sala den 16 maj 1917.

Åxel Ericsson

Med förestående kontrakt förklarar jag mig nöjd och förbind mig att detsamma till alla delar efterleva. Som ovan.

Egenhändiga namnteckningarna bevittnas af;

Herman Johansson

Ragnor Hagel

Denna dag emottogs Sjutusenfemhundra kronor kontanter Sala d.

Tillkännagivande.

Härigenom meddelas att den fotografirörelse, som jag här i staden bedrivit under firma Fotograf Axel Ericsson, överlåtits å Herr H. Johansson, och beder jag till ärade kunder få uttala mitt tack för visat förtroende under de gångna åren på samma gång jag rekommenderar min efterträdare i välvillig hägkomst.

Sala den 16 Maj 1917.

Axel Ericsson.

Hänvisande till ovanstående beder jag få rekommendera mig i ärade kunders välvilliga hägkomst och skall det bli mitt bemödande att genom gott arbete och redbart bemötande göra mig förtjänt av ärade kunders förtroende.

Sala som ovan.

H. Johansson,
Fotograf.

8110

På grund av affärsöverlåtelse

och avflyttning från orten torde de som hava fotografier kvarliggande genast avhämta desamma.

Skulder torde omedelbart inbetalas.

3111

Axel Ericsson.

Överlåtten fotografiaffär

Fotografen Axel Ericsson har försålt sin fotografiateljé vid Rådhusgatan härstädes med filialer vid Sättra brunn och V. Färnebo, till fotografen Herman Johansson från Vänersborg. Tillträde genast.

Priserna

å Fotografierna
betyddigt nedsatta

hos

Fotograf **H. Johansson,**
SALA. 8527 Tel. 99.

H. Johanssons

Fotografi-Atelier

Rådhusgatan 1 Rikstelefon 99

SALA

REKOMMENDERAS

Porträtt och förstoringar i alla storlekar utföres.

1 juli 1927

SALA ALLEHANDA FREDAGEN

Vänd Eder till fackmannen K

för frank. och kopiering av Edra amatörfilm och plåtar.
Bästa utförande. Billigaste pris. Kopior fr. 10 öre st.

Foto. H. JOHANSSON, Rådhusgat. 1, Sala. Tel. 99.

förrät
socken

Foton av Herman Johansson:

Gustaf V besöker Hantverks- och Industriutställningen vid Vallaskolan 1924.

Drottning Victoria och kronprinsessan Louise besöker Sala
och höstens stora manöver i oktober 1924.

Målningar av Herman Johansson:

Signerad Lindhes Atelier, 1906, H. Johansson
Oljemålning 56 x 106 cm.

Ulla Lindhe, Partille, i april 2022:

Hej! Jag läste det som barnbarnen till Herman Johansson skrev om honom när jag googlade på konstnären. Det var intressant att läsa, för jag har en tavla av honom och min bror Lars Lindhe har fyra stycken. Jag är sondotter till Werner Lindhe där Herman Johansson jobbade ett tag. På många ställen där farfar är nämnd så skrivs hans efternamn Lindé, vilket är fel. Han hette Lindhe, utan apostrof, precis som jag själv gör. Han tog namnet efter Lindheborg, som han jobbade hos i Lidköping och vars ateljé han köpte 1887.

Herman Johansson gjorde troligen tavlan åt farfar när han jobbade där, för det står Lindhes Atelier 1906 på den. Tavlan ärvdes senare av farfars dotter Daga och senare hennes barn och barnbarn, och hamnade sen hos mig. De tavlor som min bror äger har alltid hängt hemma hos våra föräldrar, så min pappa Arne Lindhe, också hovfotograf i Lidköping, ärvde dem av farfar. Om farfar eller mina föräldrar köpt dem vet jag inte.

Bästa hälsningar
Ulla Lindhe

Herman Johansson, oljemålning 52 x 68 cm.

Lars Lindhe, Laxå, i april 2022:

Motiv från strand i Lidköping. Kinnekulle i bakgrunden. Min farfar var Werner Lindhe, hovfotograf, där Herman var anställd.

Herman Johansson, oljemålning 24 x 71 cm.

Herman Johansson, oljemålning 58 x 43 cm.

Signerad "Cop. H.J."

Herman Johansson, oljemålning, 55 x 40 cm.

Målning av Herman Johansson.

Herman Johansson, fotograf

Olle Ring.

FOTO: PERSSON

Ställer ut Johansson och Rings konstverk

Olle Ring var under en tid dekoratör på Finett i Sala och Herman Johansson var fotograf på regementet på Salberga. Nu ställer konstföreningen Avlidna Salakonstnärers sällskap ut några av deras konstverk på Ångbageriet.

SALA Det är alltså två konstnärers verk som visas upp på Ångbageriet den här gången.

Hermans Johanssons konst är det antagligen inte så många av dagens Salabor som känner till.

– Han föddes 1875, i Stoby i Norra Skåne, och började arbeta som fotograf på regementet T5 när han flyttade till Sala, berättar barnbarnet Mats Tejne.

Året var 1916 och 1917 övertog han en ateljé av Axel Ericsson på Rådhusgatan 3.

Han inrättade också filialer i Sättrabrunn och Västerfärnebo – dit han åkte på sin motorcykel med sidovagn.

– På filialerna sålde han också sin konst. Konsten var hans intresse, motiven var lite av varje men mycket vatten, säger Mats Tejne.

En av Hermans Johanssons oljemålningar är på hans son John i yngre dagar.

Thord Norman, ett annat barnbarn, har för Avlidna Salakonstnärers sällskap berättat att Herman Johans-

son blev en känd profil i Sala sedan han slagit upp sin fotoateljé vid Sveahuset. I ateljén porträtterades Salas befolkning med konstnärlig blick.

Enligt Thord Norman var hans fritidsmåleri allsidigt, bland annat färgstarka Liljefors- och Zornkopior, stillleben och porträtt.

När han var nöjd med sin duk signerade han den med H Johansson, annars blev signaturen ett missnöjt HJ.

Herman Johansson dog 1934, 58 år gammal.

– Jag hann aldrig träffa honom, säger Mats Tejne.

Olle Ring utbildade sig till dekoratör vid Köpmannainstitutet 1959 och arbetade som dekoratör vid Finett i Sala omkring 1960 och även en tid i Västerås, innan han 1962 började utbildningen på Konstfack.

Han skapade både målningar och skulpturer och hade separatutställningar i bland annat Västerås, Köping och Avesta.

Olle Ring och hans hustru Eva lämnade den stora

gården i Västerås och flyttade 2009 till Sala. Olle Ring gick bort 2010 och skulle ha fyllt 80 år den 6 augusti i år.

Utställningen med Olle Rings och Herman Johanssons konst på Ångbageriet har vernissage lördag den 1 september och avslutas den 13 oktober.

Text
Mikael Stenkvist
0724 081 51
mikael.stenkvist@redaktions.se